

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΛΟΥΚΑΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ Γ'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

ΚΑΙ εἰς ἄλλα μέρη τῆς παλαιᾶς καὶ νέας γραφῆς βλέπομεν, ὅτι ὁ σατανᾶς κατὰ ἄδειαν ἢ κατὰ παραχώρησιν τοῦ θεοῦ διαφόρους ἐπιφορτίζει τὸν ἄνθρωπον ἀσθενείας. Αἱ

πληγαὶ τοῦ δικαίου Ἰώβ, ὃν ὁ διάβολος ἐτραυμάτισεν « ἔλκει πονηρῶ ἀπὸ κεφαλῆς » ἕως ποδῶν », καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ πονηροῦ πνεύματος πνιγμὸς τοῦ Σαούλ, ὃν διὰ τῆς

Ἰώβ. 1.
7.

1. Βασίλ.
16, 14
23.

κινύρας κατεπράυνεν ὁ Δαβὶδ, καὶ ἡ κώφω-
 σις τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ θεραπευθέντος ὑπὸ
 τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὁ ὀλεθρος τῆς
 σαρκὸς τοῦ ἀνόμου ἀνθρώπου τοῦ κατὰ
 τὴν [προσαγὴν τοῦ Παύλου παραδοθέντος
 τῷ σατανᾷ, καθαρὰ τοῦτο μαρτυροῦσιν.
 Ἡ ἱστορία ὅμως τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου
 τοῦτο αὐτὸ τοσοῦτον σαφέστερον παρέστησεν,
 ὥστε οὐδεὶς τῶν πιστῶν οὐδὲ καὶ μικρο-
 τάτην δύναται ἔχειν περὶ τούτου ἀμφιβο-
 λίαν· διότι ὁ Κύριος ἡμῶν οὐ μόνον εἶπεν
 ἀπλῶς περὶ τῆς συγκυπτύσεως γυναικὸς,
 ὅτι « ἔδησεν αὐτὴν ὁ σατανᾶς ἔτη δέκα
 » καὶ ὀκτώ », ἀλλὰ καὶ διὰ παραδείγματος
 τοῦτο ἐβεβαίωσεν, ἐλέγξας τὸν ὑποκριτικὸν
 τοῦ ἀρχισυναγώγου ζῆλον. Ἡ ἱστορία ἐστὶν
 ἀπλή, περιεσπασμένη, καὶ τοσοῦτον σαφής,
 ὥστε οὐδὲ ἐρμηνείας χρείαν ἔχει. Ἐπειδὴ
 δὲ καθὼς τὸ μύρον ὅσον ψηλαφᾶται καὶ
 τρίβεται, τοσοῦτον εὐωδιάζει καὶ τέρπει,
 οὕτω καὶ τοῦ θεοῦ τὰ λόγια ὅσον μελετῶν-
 ται καὶ διερμηνεύονται, τοσοῦτον φωτίζουσι
 καὶ ὠφελοῦσι, διὰ τοῦτο εἰς ὠφέλειαν τῶν
 ἀκουόντων προβάλλομεν τῆς ἱστορίας ταύτης
 τὴν ἐρμηνείαν.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦν διδάσκων
 ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν
 ἐν τοῖς σάββασιν.

Οἱ Ἰουδαῖοι, τῷ σαββάτῳ πάσης ἐβδο-
 μάδος συναθροιζόμενοι εἰς τὰς συναγωγὰς
 αὐτῶν, ἀνεγίνωσκον τὴν θείαν γραφήν,
 ἐπεξήγουν δὲ αὐτὴν καὶ διερμηνεύον οἱ σοφοὶ
 καὶ διδάσκαλοι αὐτῶν. Εἰς μίαν οὖν τούτων
 τῶν Ἰουδαϊκῶν συναγωγῶν ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς
 Χριστὸς ἐν ἡμέρᾳ σαββάτου, ἐδίδασκε,

διερμηνεύων τῆς ἀγίας γραφῆς τὰ λόγια,
 καὶ ἐξηγῶν τὸ μυστήριον τῆς ἑαυτοῦ
 ἐνανθρωπίσεως, καθὼς καὶ ὅταν εἰσῆλθεν
 εἰς τὴν ἐν Ναζαρέτ συναγωγὴν, ἃ ὅπου
 » ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαίου τοῦ προ-
 » φῆτου ».

Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχου-
 σα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ,
 καὶ ἦν συγκύπτουσα, καὶ μὴ δυνα-
 μένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές.

Ἡ ἀσθενοῦσα γυνὴ ἦν Ἑβραία τὸ γένος,
 ὡς ἐκ τοῦ Ἀβραὰμ καταγομένη· ὄθεν ὡς
 πιστὴ ἦλθε τὸ σάββατον εἰς τὴν συναγω-
 γήν, ἵνα ἀκούσῃ τῆς θείας γραφῆς τὴν
 ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ἐξήγησιν. Οὐκ εἶπε
 δὲ περὶ αὐτῆς ὁ εὐαγγελιστής, ὅτι ἠσθένει,
 ἢ ὅτι ἦν ἀσθενοῦσα, ἀλλ' ὅτι εἶχε πνεῦμα
 ἀσθενείας, ἵνα φανερώσῃ, ὅτι πνεῦμα πο-
 νηρὸν, ἦγουν ὁ σατανᾶς ἐβασάνιζεν αὐτὴν
 διὰ τῆς τοιαύτης ἀσθενείας δεκαοκτὼ ἔτη.
 Καὶ ὀπισθότονος μὲν ἀνίατος ὀνομάζεται ἡ
 ἀσθένεια ἢ ἀναστρέφουσα τὴν κεφαλὴν
 τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ μέρη,
 καὶ ἐπικυρτοῦσα αὐτὸν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ
 ἰσχυρῶς αὐτὸν ἐντείνουσα· ταύτης δὲ τῆς
 γυναικὸς τὴν ἀσθένειαν πρεπόντως δύνα-
 ταί τις ὀνομάσαι ἐμπροσθότονον, διότι αὐτὴ
 ἦν κεκυρτωμένη ἐπὶ τὰ ἐμπροσθεν, καὶ
 κάτω νεύουσα τὴν κεφαλὴν, καὶ τοσοῦτον
 ἐντετονυῖα καὶ σφαιρωμένη εἰς τὴν τοιαύτην
 θέσιν, ὥστε οὐδόλως ἠδύνατο ὑψῶσαι τὴν
 κεφαλὴν αὐτῆς καὶ ἰδεῖν τὸν οὐρανόν. Θεά-
 μα ἦν ἀληθῶς ἐλεεινόν! ὡς κρίκος ἐφαίνετο
 πετραῖος καὶ οὐχὶ ἄνθρωπος· τύπος αὐτῆ
 παντὸς ἀνθρώπου, συνεργεία τοῦ διαβόλου

Ματ. 9, 33.

1. Κορ. 5, 5.

Λουκ. 13, 16.

Λουκ. 13, 10.

Πετ. 2, 15, 21.

αὐτ. 13, 14, 15.

Λουκ. 4, 17.

αὐτ. 13, 11.

αὐτῆ. 16.

προσηλωμένου καὶ βλέποντος διὰ παντός κάτω εἰς τὰ γῆινα καὶ μάταια πράγματα, καὶ μηδέποτε ἀνυψούντος τὰ ὄμματα εἰς τὸν οὐρανόν, μηδὲ ἀναλογιζομένου τὸν θεόν, τὴν κρίσιν καὶ τὴν μέλλουσαν ζωὴν.

13. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, προσεφώνησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν θεόν.

Οὐδὲ ἡ ἀσθενοῦσα οὐδὲ ἄλλος τις παρεκάλεσεν ἢ ἐμεσίτευσεν περὶ τῆς ἰατρείας αὐτῆς· αὐτὸς δὲ ὁ σωτὴρ μόνον, ὡς εἶδεν αὐτὴν πάσχουσαν, εὐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῆς, καὶ προσφωνήσας καὶ εἰπὼν τὸ Ἀπολέλυσαι, ἰάτρευσε αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἀσθενείας αὐτῆς, παράδειγμα δούς εἰς ἡμᾶς, ἵνα καὶ ἡμεῖς, ὅταν βλέπωμεν τοὺς χρεῖαν ἔχοντας τῆς εὐεργεσίας ἡμῶν, μὴ περιμένωμεν μεσιτείας καὶ δεήσεις, ἀλλ' αὐτοπροαιρέτως εὐσπλαγχνιζόμενοι, εὐεργετῶμεν αὐτούς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀσθένεια τῆς γυναικὸς οὐκ ἦν ἀσθένεια φυσικὴ, καθὼς ἡ λέπρα, ὁ ὕδρωψ, ἡ τυφλότης, ἡ κώφωσις, ἡ παράλυσις καὶ αἱ λοιπαὶ ἀσθένειαι, ὅσας αὐτὸς ἑθεράπευσε, ἀλλ' ἦν δεσμός τοῦ σατανᾶ, διὰ τοῦτο εἶπε τὸ « Ἀπολέλυσαι » τῆς ἀσθενείας σου, ἐλύθη δηλαδή ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τοῦ σατανᾶ. Βλέπε δέ, ὅτι λέγων τὸ Ἀπολέλυσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας σου, ἅμα ἔβαλεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν καὶ τὰς παναγίας αὐτοῦ χεῖρας, ἵνα διὰ τούτου δείξῃ τὴν ἐξουσίαν τοῦ παντοδυνάμου αὐτοῦ

λόγου, ἅμα δὲ καὶ τὴν θαυματουργικὴν χάριν τῶν θείων αὐτοῦ χειρῶν. Βλέπε δὲ καὶ τὴν γυναῖκα εὐθὺς λελυμένην ἐκ τοῦ σατανικοῦ δεσμοῦ, καὶ ἀνωρθωμένην, καὶ δοξάζουσαν τὸν θεόν, τὸν εὐεργέτην αὐτῆς καὶ δεσπότην.

Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν, ὅτι τῷ σαββάτῳ ἑθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὀχλῷ ἕξ ἡμέραι εἰσὶν, ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

Ὁ φθόνος, καὶ οὐχὶ ὁ ὑπὲρ τοῦ νόμου ζῆλος, ἐξήγειρε τὸν προσετώτα τῆς συναγωγῆς εἰς θυμὸν καὶ ἀγανάκτησιν· διότι ὁ νόμος τοῦ θεοῦ ἀργίαν πάντων τῶν ἐργαχείρων ἐδιώρισε κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου, οὐχὶ δὲ καὶ ἀργίαν τῆς διὰ θαυματουργικοῦ λόγου θεραπείας. Σημείωσαι δὲ πρῶτον, ὅτι ὡς ὑποκριτὴς σκεπάζει τὸν φθόνον αὐτοῦ διὰ τοῦ ζήλου· καὶ ἔστι μὲν φθονερώτατος, δείκνυσι δὲ ἑαυτὸν ζηλωτικώτατον· καὶ τοῖς μὲν χεῖλεσιν ὑπερασπίζεται τάχα τοῦ θεοῦ τὸν νόμον, τὸν προστάζοντα ἀργίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, τῇ δὲ καρδίᾳ καὶ τῷ σκοπῷ κατακρίνει τὸ θαῦμα, καὶ καταδικάζει τὸν θαυματουργόν· καὶ ἔξωθεν μὲν φαίνεται ζηλωτὴς καὶ δίκαιος, ἔσωθεν δὲ γέμει φθόνου καὶ ἀδικίας. Δεύτερον δὲ παρατήρησον τὴν δειλίαν αὐτοῦ καὶ τὴν πονηρίαν· οὐ τολμᾷ οὐδὲ κατακρίναι φανερὰ κατ' εὐθείαν τὸ θαῦμα, οὐδὲ κἂν λαλῆσαι μετὰ τοῦ Ἰη-

σοῦ Χριστοῦ κατὰ πρόσωπον· ἀλλ' οὐδὲ λέγει καθαρὰ ἐκεῖνο, ὅπερ ἐβούλετο εἰπεῖν· στραφεῖς δὲ πρὸς τὸ ἐκεῖ πλῆθος τοῦ λαοῦ, ὡς ὑπουργός, πρὸς αὐτοὺς διευθύνει τὸν λόγον· "Ἐξ ἡμέραι, λέγει, τῆς ἐβδομάδος εἰσὶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὠρισμένοι διὰ τὴν ἐργασίαν παντὸς ἔργου· ὅταν οὖν ἀσθενῆτε, ἐν ταύταις ταῖς ἐξ ἡμέραις ἔρχεσθε εἰς τοὺς ἰατροὺς, καὶ θεραπεύετε τὰς ἀσθενείας ὑμῶν, καὶ μὴ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, ἥτις ἐστὶν ἡμέρα ἑορτῆς καὶ ἀργίας. Τί δὲ πρὸς τὰ παραλογήματα τοῦ ἀρχισυναγώγου ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς;

Λουκ. 13,
15.

16. Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν· ὑποκριτὰ, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βουῖν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; Ἰαύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτῶ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

Θεοπρεπῶς ἐξήλεγξεν ὁ θεάνθρωπος διὰ τῆς ἀποκρίσεως αὐτοῦ τὴν τοῦ ἀρχισυναγώγου ὑπόκρισιν. Ὑποκριτὰ, εἶπε, καθεὶς ὑμῶν τῶν Ἰουδαίων τῷ σαββάτῳ λύει ἀπὸ τῆς φάτνης τὸ ἄλογον ζῶον, τὸν βουῖν ἢ τὸν ὄνον, καὶ φέρων αὐτὸ ὅπου τὸ ὕδωρ, ποτίζει, καθότι τοῦτο οὐκ ἐμποδίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου· σὺ δὲ ταύτης τῆς γυναικός, ἥτις ἐστὶν ἄνθρωπος λογικὸς καὶ τοῦ Ἀβραάμ θυγάτηρ, ὡς ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ καταγομένη, κατακρίνεις ὡς παράνομον τὴν

λύσιν ἀπὸ τοῦ πολυχρονίου δεσμοῦ τοῦ σατανᾶ, ὅστις ἔδησεν αὐτὴν διὰ τῆς βαρυτάτης ἀσθενείας δέκα καὶ ὀκτῶ ἔτη, καὶ διὰ τοῦτο παραγγέλλεις καὶ διδάσκεις τὸν λαόν, ἵνα μὴ θεραπεύσῃ τὰς ἀσθενείας αὐτῶν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; Σημειῶσαι δέ, ὅτι ὡς προνόμιον τῆς γυναικός προβάλλει ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ἀβραάμ τὸ γένος, οὐχὶ διὰ τὸ γένος· διότι « ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος ^{Πρῶξ. 10.} αὐτόν, καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, δε- ^{35.} » κτός αὐτῷ ἐστὶν », ἀλλὰ διὰ τὴν ὀρθὴν πίστιν τοῦ γένους· εἶπεν οὖν αὐτὴν θυγατέρα τοῦ Ἀβραάμ, σημαίνων, ὅτι ἦν πιστή, καὶ φοβουμένη τὸν θεόν, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύουσα· ὅθεν διὰ τοῦτο πρέπουσα καὶ νόμιμος ἦν ἡ λύσις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ σατανικοῦ δεσμοῦ.

Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κα- ^{Λουκ. 13,} ^{17.} τησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

Ὅτε ταῦτα ἔλεγεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός, τότε τοὺς μὲν φθονερούς καὶ διὰ τὸν φθόνον ἐναντιούμενους αὐτῷ, περιεκάλυψεν αἰσχύνη καὶ ἐντροπή· μηδὲν δὲ ἔχοντες ἀντιεπὶν κατὰ τῶν θείων αὐτοῦ λόγων, ἐφιμώθησαν, καὶ ἐσιώπησαν. Πᾶν δὲ τὸ πλῆθος τοῦ αοῦ, καθαρὸν ὑπάρχον φθόνου, οὐδόλως προσεγε ταῖς παραλογίαις τοῦ ἀρχισυναγώγου, ἀλλ' ἔχαιρεν « ἐπὶ ταῖς ἐνδόξοις », ἤγουν δὲ τὰ ἐνδοξά, καὶ ὑπέρλαμπρα θαυμάσια τὰ ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γινόμενα.